

Szanowni Państwo,

nie chcemy zarzucać Państwa informacjami, którymi i tak jesteście Państwo „zasypywani” z każdej strony. Mając jednak na względzie trudny czas, który stanął przed nami wszystkimi, w niniejszym wydaniu Newslettera Kancelarii, skupiliśmy się na wybranych zagadnieniach prawnych, naszym zdaniem, mogących się okazać pomocnymi w bieżącej działalności Państwa przedsiębiorstw, a wynikających z zaistniałej, w związku z epidemią, sytuacji gospodarczej kraju.

W numerze:

1. **ZGROMADZENIA WSPÓLNIKÓW oraz WALNE ZGROMADZENIA** – mogą odbywać się przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, nawet jeśli dotychczasowa treść umowy/statutu spółki nie przewiduje takiej możliwości. (e-zgromadzenia)
 - 1A. **Posiedzenia Zarządu i Rady Nadzorczej** – przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.
2. Epidemia koronawirusa a zobowiązania kontraktowe i bieg przedawnienia.
3. Zawieszenie działalności gospodarczej i restrukturyzacja w dobie epidemii koronawirusa.

Ze świata ...

MOŻLIWOŚĆ PRZEPROWADZENIA ZGROMADZENIA WSPÓLNIKÓW/WALNEGO ZGROMADZENIA PRZY WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ

Nowelizacja Kodeksu spółek handlowych, wynikająca z art. 27 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (zwana dalej także jako „**ustawa COVID – 19**”), która weszła w życie 31 marca 2020 roku, wprowadziła możliwość m.in. odbywania Zgromadzeń Wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz Walnego Zgromadzenia Spółki Akcyjnej oraz komandytowo-akcyjnej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, niezależnie od tego, czy dotychczasowe przepisy umowy lub statutu spółki przewidują taką możliwość. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy umowa lub statut spółki wprost stanowią, iż nie jest dopuszczalny taki sposób przeprowadzenia w spółce zgromadzenia, co należy jednak do rzadkości.

Dotychczas obowiązujące do 30 marca 2020 roku przepisy Kodeksu spółek handlowych wprawdzie dopuszczały już możliwość odbywania zgromadzeń wspólników/walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, ale jedynie w sytuacji gdy umowa/statut spółki przewidywały taką możliwość. Od 31 marca 2020 roku nawet jeżeli umowa/statut spółki nie zawiera w tym przedmiocie żadnych postanowień,

wspólnicy/akcjonariusze mogą przeprowadzić zgromadzenie przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

O udziale w zgromadzeniu, które ma być przeprowadzone w sposób powyższy, decyduje organ zwołujący zgromadzenie.

Udział w zgromadzeniu wspólników/walnym zgromadzeniu obejmuje w szczególności: dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym wszystkich osób uczestniczących w zgromadzeniu, w ramach której mogą oni wypowiadać się w toku obrad zgromadzenia, przebywając w innym miejscu niż miejsce obrad zgromadzenia i wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku zgromadzenia, a w przypadku spółki akcyjnej publicznej zapewnia ono transmisję obrad walnego zgromadzenia w stanie rzeczywistym.

Wcześniej Rada Nadzorcza, a w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w braku Rady Nadzorczej – wspólnicy tej spółki, powinni uchwalić **regulamin** określający szczegółowe zasady udziału w zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Regulamin ten nie może określać wymogów i ograniczeń, które nie są niezbędne do identyfikacji wspólników/akcjonariuszy i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Przyjęcie regulaminu może nastąpić w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością uchwałą wspólników, bez odbycia zgromadzenia, jeżeli wspólnicy reprezentujący bezwzględną większość głosów wyrażą zgodę na piśmie na treść tego regulaminu.

W przypadku gdy udział w zgromadzeniu wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ma nastąpić przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w zawiadomieniu na to zgromadzenie, należy dodatkowo, poza innymi wymogami wskazanymi w dotychczas obowiązujących przepisach, zamieścić informacje o sposobie uczestniczenia w tym zgromadzeniu, wypowiedania się w jego trakcie, wykonywania na nim prawa głosu, oraz wniesienia sprzeciwu od podjętej wówczas uchwały lub uchwał.

W przypadku spółki akcyjnej i odbywaniu walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, spółka zobowiązana jest niezwłocznie przestać akcjonariuszowi elektroniczne potwierdzenie otrzymania prawa głosu, a nadto na wniosek akcjonariusza, złożony nie później niż po upływie trzech miesięcy od dnia walnego zgromadzenia, spółka przesyła akcjonariuszowi lub jego pełnomocnikowi potwierdzenie, że jego głos został prawidłowo zarejestrowany oraz policzony, chyba że wcześniej takie potwierdzenie zostało przekazane – przy czym obowiązki te obowiązują spółkę akcyjną od dnia 3 września 2020 roku.

W odniesieniu do zgromadzeń wspólników/walnych zgromadzeń zwołanych przed dniem wejścia w życie cytowanej na wstępie ustawy, zwołujący je może postanowić o umożliwieniu uczestnictwa w nim przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej z zastrzeżeniem obowiązku poinformowania o tym w trybie przewidzianym dla zwołania zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia i nie później niż na 4 dni przed dniem odbycia zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia. Taką możliwość przewiduje ustawa COVID-19. Jednakże przepis ten, na chwilę obecną, budzi wątpliwości w kontekście obowiązku uprzedniego przyjęcia regulaminu określającego szczegółowe zasady udziału w zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Stosownie do Art. 15zzh ustawy COVID-19, w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii minister do spraw finansów publicznych, **w drodze**

rozporządzenia, może określić inne terminy wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji, o których mowa w:

1) ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680) oraz w aktach wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy,

2) ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz w aktach wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy,

3) art. 45 ust. 5 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.11)) – biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowej realizacji tych obowiązków,

a w przypadku gdy terminy posiedzeń organów zatwierdzających określone w przepisach szczególnych przypadają przed terminem zatwierdzenia sprawozdań finansowych określonym w przepisach wydanych na podstawie powyższego upoważnienia, posiedzenia organów zatwierdzających odbywają się w terminie określonym w przepisach wydanych na podstawie powyższego upoważnienia.

W przypadku spółek, w których obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym termin na sporządzenie sprawozdań finansowych upływał 31 marca 2020 roku.

Rozpatrzenie i zatwierdzenia sprawozdania zarządu z działalności spółki i sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy, powinny być przedmiotem zwyczajnego zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia. Zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, zwyczajne zgromadzenie wspólników/walne zgromadzenie powinno się odbyć w terminie 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego.

Na podstawie wyżej powołanego upoważnienia, Minister Finansów rozporządzeniem z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji, wydłużył termin określony m.in. w art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości, nakładający na jednostki (w tym spółki) obowiązek zatwierdzenia przez organ zatwierdzający w rozumieniu ustawy o rachunkowości rocznego sprawozdania finansowego jednostki (w tym sprawozdania z działalności jednostki), z zastrzeżeniem ust. 2b, o 3 miesiące, tj. z 6 miesięcy od dnia bilansowego **do 9 miesięcy od dnia bilansowego**, a w przypadku jednostek prowadzących działalność, do której stosuje się przepisy ustaw, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, o 2 miesiące.

Posiedzenia Zarządu i Rady Nadzorczej – także przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Powyższa nowelizacja Kodeksu spółek handlowych dopuściła ponadto możliwość uczestniczenia przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość w posiedzeniach organów zarządczych i nadzorczych spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej oraz komandytowo-akcyjnej. Podobnie jak i w przypadku zgromadzeń wspólników/walnego zgromadzenia, udział w posiedzeniach zarządu czy rady nadzorczej w powyższym sposób jest dopuszczalny niezależnie od tego, czy umowa/statut spółki dopuszcza taką możliwość. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy umowa/statut spółki wprost zakazuje możliwość odbycia posiedzeń członków zarządu lub rady nadzorczej w ten sposób.

Zgodnie z nowelizacją, wprowadzoną ustawą COVID-19 Zarząd/Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba, że umowa/statut stanowi inaczej, tj. jak już zaznaczono powyżej zakazuje takiego sposobu podejmowania uchwał. Uchwała Rady Nadzorczej jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały oraz co najmniej połowa członków rady wzięła udział w podejmowaniu uchwały. Umowa/statut spółki może przewidywać surowsze wymagania dotyczące podejmowania uchwał w trybie określonym w zdaniu pierwszym.

Członkowie Zarządu/Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Zarządu/Rady Nadzorczej, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Zarządu/Rady Nadzorczej, chyba, że umowa/statut spółki stanowi inaczej. Oddanie głosu na piśmie przez członka Rady Nadzorczej nie może dotyczyć spraw wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu Rady Nadzorczej.

EPIDEMIA KORONAWIRUSA A ZOBOWIĄZANIA KONTRAKTOWE I BIEG PRZEDAWNIEŃ

Brak jest w polskim porządku prawnym definicji siły wyższej. Doktryna i praktyka orzecznicza ugruntowały jednak stanowisko, zgodnie z którym siła wyższa rozumiana jest jako zdarzenie zewnętrzne o charakterze nagłym i nadzwyczajnym, niezależne od stron, którego strony przewidzieć nie mogły w chwili zawarcia umowy oraz którego skutkiem nie były w stanie zapobiec. Czy epidemię koronawirusa można zatem uznać za zdarzenie będące siłą wyższą? Wydaje się, że istnieją ku temu jak najbardziej uzasadnione podstawy. Nawet wtedy, gdy strony wprost w umowie nie wskazały, że za zdarzenie stanowiące siłę wyższą rozumie się także epidemię. Wymieniane w umowach zdarzenia objęte klauzulą siły wyższej najczęściej nie stanowią katalogu zamkniętego.

Wprowadzenie do umowy klauzuli siły wyższej, co do zasady, daje stronom umowy możliwość uniknięcia odpowiedzialności za skutki niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania spowodowanego działaniem siły wyższej. Jeżeli zatem strona umowy wykaże, że panująca obecnie epidemia koronawirusa miała wpływ na niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, może uniknąć odpowiedzialności za powstałe z tego powodu szkody drugiej strony. W praktyce oznacza to, że może uniknąć np. płacenia odszkodowań czy kar umownych. Wystąpienie siły wyższej stanowi w takiej sytuacji przesłankę wyłączającą odpowiedzialność odszkodowawczą dłużnika. Nie oznacza to jednak braku obowiązku wykonania zobowiązania po ustaniu siły wyższej. Należy pamiętać, że powyższe zasady znajdują zastosowanie, o ile umowa zawarta pomiędzy stronami nie reguluje tej kwestii inaczej. Umowa może np. rozszerzać odpowiedzialność strony również o przypadki siły wyższej albo enumeratywnie wskazywać zdarzenia stanowiące siłę wyższą. Dlatego kwestię tę należy każdorazowo odrębnie analizować.

Jeżeli jednak strony w umowie nie przewidziały klauzuli siły wyższej, będą miały możliwość uniknięcia odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy według zasad ogólnych kodeksu cywilnego (o ile umowa nie stanowi inaczej). Zasadą bowiem jest, że za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy dłużnik ponosi odpowiedzialność, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wydaje się, że epidemia koronawirusa powinna zostać uznana za okoliczność, za którą dłużnik odpowiedzialności nie ponosi z powodu braku winy, o ile epidemia miała rzeczywiście wpływ na niewykonanie lub nienależyte wykonanie

zobowiązania. Ciężar wykazania tego faktu spoczywa na stronie, która nie wykonała zobowiązania lub wykonała je nienależycie.

Czy epidemia koronawirusa ma wpływ na bieg terminów przedawnienia roszczeń? Art. 121 pkt 4 Kodeksu cywilnego stanowi, że bieg przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu co do wszelkich roszczeń, gdy z powodu siły wyższej uprawniony nie może ich dochodzić przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw danego rodzaju - przez czas trwania przeszkody. Oznacza to, że przez czas trwania przeszkody rozpoczęty bieg przedawnienia co do roszczenia ulega zawieszeniu, gdy z powodu siły wyższej uprawniony nie może dochodzić tego roszczenia. Czy w obecnej sytuacji strona jest całkowicie pozbawiona możliwości skutecznego dochodzenia ochrony swoich praw przed sądem? Wydaje się, że nie - w dalszym ciągu, choć w ograniczonym zakresie, pozostaje możliwość wniesienia powództwa za pośrednictwem operatora pocztowego – Poczty Polskiej. Brak możliwości dochodzenia swoich praw w sądzie może dotyczyć ewentualnie osób poddanych kwarantannie lub hospitalizowanych.

Warto nadmienić, że ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła ustawowe zawieszenie biegu terminów, ale przewidzianych przepisami prawa administracyjnego. Ustawa nie przewiduje zawieszenia biegu terminów w prawie cywilnym. Jeśli zatem w czasie trwania epidemii miałyby przedawnić się roszczenie np. o zapłatę, konieczne jest podjęcie czynności przerywającej bieg przedawnienia. Zgodnie z ustawą, także bieg terminów procesowych i sądowych m.in. w postępowaniach sądowych oraz sądowno-administracyjnych, administracyjnych, karnych czy egzekucyjnych, a także kontrolach celno-skarbowych nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na okres stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19.

ZAWIESZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I RESTRUKTURYZACJA W DOBIE EPIDEMII KORONAWIRUSA

W obliczu epidemii COVID-19 wielu przedsiębiorców zastanawia się jak przetrwać sytuację, w której z dnia na dzień utracili możliwość prowadzenia działalności gospodarczej. Jednym z rozwiązań, które stosują przedsiębiorcy, aby zminimalizować koszty związane z postojem przedsiębiorstwa, jest zawieszenie działalności gospodarczej.

W przypadku **jednoosobowej działalności gospodarczej** (dalej: JDG), zawieszenia można dokonać z dowolnego powodu oraz bezterminowo (na okres nie krótszy niż 30 dni). Zawieszenia JDG można dokonać przez Internet, a informacja o zawieszeniu zostanie przekazana również do ZUS, GUS oraz naczelnika właściwego urzędu skarbowego. Co istotne, JDG można zawiesić wyłącznie w przypadku, gdy nie zatrudnia się pracowników. Jeżeli zatem JDG zatrudnia pracowników, umowy o pracę muszą zostać rozwiązane przed dniem złożenia wniosku o zawieszenie, a pracownicy wyrejestrowani przez pracodawcę z ZUS. W trakcie zawieszenia, przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą nie jest obowiązany do uiszczania składek ZUS. W okresie zawieszenia działalności, nie opłaca się także zaliczek na podatek dochodowy za okres zawieszenia. Co istotne, prawo do świadczeń zdrowotnych wygasa po 30 dniach od dnia ustania okresu podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Dlatego, jeśli przedsiębiorca chce mieć prawo do świadczeń zdrowotnych w

okresie zawieszenia, powinien zgłosić się dobrowolnie do ubezpieczeń do Narodowego Funduszu Zdrowia. Zawieszenie działalności gospodarczej nie zwalnia z obowiązku prowadzenia księgowości oraz złożenia zeznania rocznego.

W trakcie zawieszenia JDG przedsiębiorca nie może:

- prowadzić działalności gospodarczej
- osiągać bieżących przychodów.

Może jednak wykonywać niektóre czynności, które pozwolą zabezpieczyć źródło przychodów i funkcjonować po wznowieniu działalności. W szczególności, w trakcie zawieszenia, przedsiębiorca prowadzący JDG może:

- przyjmować należności powstałe przed zawieszeniem,
- osiągać przychody finansowe z czynności sprzed zawieszenia,
- zbywać własne środki trwałe i wyposażenie,
- regulować zobowiązania powstałe przed zawieszeniem,
- wykonywać czynności niezbędne do zachowania przychodów,
- zabezpieczać źródła przychodów,
- powołać albo odwołać zarządcę sukcesyjnego.

W trakcie zawieszenia przedsiębiorca ma obowiązek:

- uczestniczyć we wszystkich postępowaniach: administracyjnych, sądowych, podatkowych, które dotyczą JDG,
- uczestniczyć w kontrolach,
- składać coroczne sprawozdanie finansowe,
- prowadzić księgowość,
- opłacać należności publiczno-prawne (np. podatek od nieruchomości, podatek od środków transportu, opłaty środowiskowe),
- wykonywać inne obowiązki nakazane przepisami.

Spółkę handlową można zawiesić na okres od 30 dni do 24 miesięcy. Zawieszenie spółki nie wymaga uzasadnienia, jednak umowa spółki może szczegółowo tą kwestię regulować i określać warunki jakie muszą być spełnione, aby zawiesić działalność. Umowa spółki może również wymagać, aby zarząd spółki uzyskał wcześniejszą zgodę wspólników na zawieszenie. Co do zasady, z zastrzeżeniem poniższych odrębności, obowiązki zawieszanej spółki handlowej są tożsame z zawieszoną JDG.

Uchwałę o zawieszeniu działalności podejmują wspólnicy spółki osobowej albo zarząd spółki kapitałowej. Uchwała taka musi wskazywać, od kiedy spółka będzie podlegać zawieszeniu. W ciągu 7 dni od podjęcia uchwały trzeba zgłosić zawieszenie działalności do Krajowego Rejestru Sądowego. Dniem rozpoczynającym zawieszenie jest dzień wskazany we wniosku, jednak nie może on być wcześniejszy niż dzień złożenia wniosku. W celu zawieszenia działalności spółki prawa handlowego do właściwego dla spółki sądu rejestrowego należy złożyć:

- formularz KRS-Z62,
- uchwałę wspólników lub zarządu,
- oświadczenie o niezatrudnianiu pracowników.

Złożenie wniosku w sądzie rejestrowym wolne jest od opłaty sądowej. Zawieszenie działalności nie jest ogłaszane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Informacje o zawieszeniu działalności są kierowane automatycznie do Centralnego Rejestru Podmiotów - Krajowej Ewidencji Podatników (CRP KEP) oraz krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (tj. rejestru REGON) oraz pośrednio do ZUS (Centralnego Rejestru Płatników Składek).

Należy jednak pamiętać, że mimo tego, że wyrejestrowanie spółki jako płatnika z ZUS następuje automatycznie, to wspólnicy, którzy są płatnikami składek na własne ubezpieczenia, muszą osobiście wyrejestrować się z ZUS jako płatnicy i wyrejestrować się z ubezpieczeń. Finalnie, jeżeli spółka zatrudniała pracowników, należy też złożyć do urzędu skarbowego formularz NIP-8.

Co istotne, po upływie 24 miesięcy, nawet jeśli nie zostanie złożony wniosek o wznowienie działalności spółki, zostanie ona wznowiona z mocy prawa.

Jeżeli zawieszenie nie wchodzi w grę, a przedsiębiorstwo funkcjonuje pomimo niesprzyjających okoliczności gospodarczych, sposobem na minimalizowanie strat jest **restrukturyzacja przedsiębiorstwa**. Restrukturyzacja jest pojęciem rozumianym bardzo szeroko. Z jednej strony restrukturyzacją są procesy mające na celu oddłużenie przedsiębiorcy prowadzone w oparciu o ustawę z dnia 15 maja 2015 r. prawo restrukturyzacyjne (dalej: Ustawa), a z drugiej restrukturyzacją nazywamy procesy strukturalnych zmian w przedsiębiorstwie prowadzące np. do jego podziału.

Celem postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu Ustawy jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami. Postępowanie restrukturyzacyjne może być prowadzone wobec dłużnika niewypłacalnego lub zagrożonego niewypłacalnością i wszczyna się je na wniosek restrukturyzacyjny złożony przez dłużnika.

W konsekwencji, prawo restrukturyzacyjne daje możliwość uratowania firmy i niedopuszczenie do jej upadłości poprzez zawarcie porozumienia z wierzycielami z niewielkim udziałem sądu w ramach jednego z czterech trybów postępowań restrukturyzacyjnych. Przedsiębiorca ma możliwość wyboru najlepszej dla siebie procedury, zarówno pod kątem czasu trwania, jak i też pod kątem ochrony przed przymusową egzekucją wierzycieli. Rezultatem postępowania restrukturyzacyjnego winno być zawarcie układu. Układ w postępowaniu restrukturyzacyjnym zawierany jest w procedurze głosowania, która prowadzi do ustalenia czy wymagana ustawą większość wierzycieli popiera propozycje zmiany wzajemnych długów i wierzytelności w sposób opisany w układzie. Do przyjęcia układu potrzeba uzyskania jednocześnie dwóch większości:

- 2/3 liczonych kwotowo, czyli jako stosunek sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom popierającym układ do sumy wszystkich wierzytelności przysługujących wierzycielom, którzy oddali ważny głos oraz
- ponad 50% wszystkich głosujących wierzycieli głosujących za układem.

Tak przyjęty przez wierzycieli układ podlega procedurze zatwierdzenia go przez sąd, który po uprawomocnieniu wiąże wszystkich wierzycieli, zarówno tych głosujących za układem jak i wierzycieli układowi przeciwni, oraz tych, którzy w ogóle w postępowaniu nie brali udziału. Zawarty i zatwierdzony układ musi być przez dłużnika wykonywany zgodnie z treścią układu. Restrukturyzacja *sensu largo*, rozumiana jako zmiana struktury przedsiębiorstwa, w dobie ochrony przed skutkami kryzysu gospodarczego wywołanego epidemią COVID-19 najczęściej

będzie przybierać formę podziału i likwidacji lub sprzedaży niedochodowej części przedsiębiorstwa. Przepisy kodeksu spółek handlowych przewidują możliwość podziału spółki. W czasie kryzysu możliwe jest więc wydzielenie z przedsiębiorstwa części przynoszącej straty lub nierokującej dalszego rozwoju. Podział taki uchroni „rdzeń” przedsiębiorstwa przed partycypacją w stratach, a być może w konsekwencji koniecznością ogłoszenia upadłości lub likwidacji.

Wydzieloną część przedsiębiorstwa można albo zlikwidować z uzyskanego majątku likwidacyjnego spłacając powstałe w czasie kryzysu długi, albo sprzedać – czasy kryzysu obfitują w okazje na rynku M&A dla podmiotów trudniących się skupowaniem podopadających przedsiębiorstw celem ich ratowania albo likwidacji.

Niezależnie od wariantu restrukturyzacji, jest ona narzędziem prawnym, dzięki któremu przedsiębiorstwo, które funkcjonuje mimo trwającego kryzysu, ma szanse minimalizować powstałe straty i przetrwać recesję.

Ze Świata – przeszło 141 lat temu, 8 kwietnia 1879 roku w USA rozpoczęto sprzedaż mleka w butelkach ze względów higienicznych, wcześniej przelewano z beczki do dzbana lub garnka.

Newsletter przygotowany jest przez zespół Kancelarii Grabowski i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych sp.k. z siedzibą w Warszawie, ul. Bagno 2 lok. 71, 00-112 Warszawa. Firma wpisana jest do rejestru przedsiębiorców KRS przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000467341, REGON: 146768660, NIP: 5252558402 i nie stanowi oferty w rozumieniu kodeksu cywilnego, informacji handlowej ani doradztwa prawnego. Jeżeli nie chcesz otrzymywać Newslettera [możesz się wypisać](#).

Redaktor prowadząca: r.pr. Luiza Kwaśnicka, Redaktor graficzna: Ewelina Sobolewska